

Fremsat den 16. januar 2024 af udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen)

Forslag til folketingsbeslutning

om danske militære bidrag til styrkelse af den maritime sikkerhed i og omkring Det Røde Hav

Folketinget meddeler sit samtykke til, at danske militære bidrag indsættes i den amerikansk-ledede *Operation Prosperity Guardian* (OPG) i rammen af den internationale maritime koalition, *Combined Maritime Forces* (CMF), i og omkring Det Røde Hav med mulighed for indsættelse i den muligt

kommende EU-ledede sømilitære mission i området med samme mandat. De danske militære bidrag vil medvirke til at styrke den maritime sikkerhed, herunder retten til fri sejlads.

Bemærkninger til forslaget

I. Siden november 2023 er der sket en tiltagende forværring af den maritime sikkerhedssituation i Det Røde Hav, Bab al-Mandab-strædet og Adenbugten, hvor Houthis-bevægelsen i Yemen har udført en række angreb og angrebsforsøg mod den civile skibsfart og internationale militære flådefartøjer. Angrebene har haft forskellig karakter og har bl.a. bestået af missil- og droneangreb samt kapringer. Danske myndigheder er løbende i dialog med skibsfarten om sikkerhedssituationen i området.

Houthi-bevægelsens angreb er efter eget udsagn målrettet skibe med israelske interesser. I takt med at flere skibe med direkte israelske interesser har søgt alternative ruter, har de fleste af de angrebne skibe dog alene haft perifer forbindelse til Israel. Siden december 2023 har flere skibe med danske interesser været udsat for angreb og angrebsforsøg, herunder danskejede og dansk-opererede skibe. Flere rederier har valgt at indstille sejladserne gennem Det Røde Hav. De alternative ruter syd om Kap Det Gode Håb har bl.a. medført længere transporttider og øgede omkostninger.

Det Røde Hav udgør et centralt knudepunkt for international handel, herunder for verdens energiforsyning. For Danmark, som en af verdens førende søfartsnationer, er retten til fri sejlads af afgørende betydning. Dansk-opererede skibe, som udgør en vigtig kilde til beskæftigelse og velstand for Danmark, sejler på daglig basis gennem Det Røde Hav. FN's Sikkerhedsråd vedtog den 10. januar 2024 en resolution, som fordømmer Houthis-bevægelsens angreb på skibe i Det Røde Hav siden den 19. november 2023, som er en trussel mod regional fred og sikkerhed, og kræver, at angrebene standses øjeblikkeligt. Resolutionen anerkender endvidere medlemsstaternes ret til at forsvare deres skibe mod angreb.

'Operation Prosperity Guardian'

I lyset af Houthis-bevægelsens uprovokerede angreb mod skibe i og omkring Det Røde Hav, har USA taget initiativ til at etablere en maritim operation, *Operation Prosperity Guardian* (OPG), under den eksisterende internationale maritime koalition, *Combined Maritime Forces* (CMF). Operationen har til formål at sikre retten til fri sejlads gennem Det Røde Hav, Bab al-Mandab-strædet og Adenbugten. Gennem øget international tilstedeværelse er det hensigten at afskrække Houthis-bevægelsen fra yderligere angreb og beskytte den civile skibstrafik. OPG blev annonceret den 18. december 2023 og har fået tilslutning fra en bred kreds af lande, herunder Storbritannien, Frankrig, Nederlandene og Norge.

'Combined Maritime Forces'

CMF er en international maritim koalition, der for nuværende består af 39 lande, herunder Danmark. Flådesamarbejdet har til formål at fremme maritim sikkerhed og stabilitet ved bl.a. at bekæmpe terrorisme og voldelig ekstremisme, kriminalitet og smugling, styrke regionalt maritimt samarbejde samt yde bistand i forbindelse med naturkata-

strofer, humanitære katastrofer og ulykker til søs. Opgaverne omfatter bl.a. indsamling og deling af informationer og efterretninger med henblik på at opretholde sikkerhed til søs. Danmark bidrager aktuelt til CMF med stabsofficerer til koalitions hovedkvarteret i Bahrain, jf. B 56 af 9. februar 2017. CMF er opdelt i en række task forces, herunder CMF Task Force 153, der dækker Det Røde Hav.

Europæisk-ledede maritime initiativer i området

Danmark har siden 2020 deltaget i missionen *European Maritime Awareness in The Strait of Hormuz* (EMASoH) og dens militære operation, AGENOR, hvortil Danmark aktuelt bidrager med stabsofficerer, jf. B 160 af 11. juni 2020. I alt deltager ni europæiske lande i EMASoH (Belgien, Danmark, Frankrig, Grækenland, Italien, Nederlandene, Norge, Portugal og Tyskland). Missionen har til formål at beskytte den frie sejlads i Hormuz-strædet, sikre koordination mellem partnere i området samt medvirke til deeskalering. AGENOR's operationsområde består af Den Persiske Golf, Hormuz-strædet og dele af Det Arabiske Hav.

EU er på nuværende tidspunkt militært til stede i området i regi af den sømilitære operation, Operation ATALANTA, hvis operationsområde også omfatter Det Røde Hav, Bab al-Mandab-strædet, Adenbugten og dele af det nordvestlige Indiske Ocean. Mandatet for Operation ATALANTA omfatter primært bekæmpelse af pirateri og væbnet røveri til søs. De aktuelle trusler forårsaget af Houthis-bevægelsen i Yemen kan derfor ikke håndteres inden for det nuværende mandat.

Der pågår aktuelt overvejelser om etablering af en ny EU-ledet sømilitær mission i og omkring Det Røde Hav til styrkelse af den maritime sikkerhed, herunder retten til fri sejlads. Det er muligt, at etableringen af en sådan mission vil ske på baggrund af en udvidelse af operationsområdet og mandatet for Operation AGENOR.

II. Der anmodes om Folketingets samtykke til udsendelse af danske militære bidrag med henblik på styrkelse af den maritime sikkerhed i og omkring Det Røde Hav. Indsættelsen vil ske i rammen af OPG med mulighed for indsættelse i rammen af den ovenfor beskrevne muligt kommende EU-ledede sømilitære mission i området. Indsættelse af det danske bidrag i en mulig ny EU-mission vil være under forudsætning af, at opgaver og mandat ikke adskiller sig fra OPG's og vil have samme varighed og magtanvendelsesmandat som indsættelsen i rammen af OPG.

Konkret drejer det sig om udsendelse af en fregat af Iver Huitfeldt-klassen og op til ca. 175 personer, herunder forventede delbidrag i form af militærpoliti, sanitetselement, tolkekapacitet, efterretningselement, en maritim helikopter og et maritimt støtteelement. Fregatbidraget forventes udsendt i ca. to måneder fra primo 2024. Dertil er der mulighed for udsendelse af tre yderligere stabsofficerer til CMF. Det maritime støtteelement og det ekstra stabsbidrag forventes udsendt i ca. tre måneder i samme periode.

Fregatbidragets opgaver vil være at overvåge området og

beskytte den frie sejlads for civil skibstrafik og internationale flådefartøjer i operationsområdet. Overvågning af området indebærer bl.a., at fregattens radarsystemer og sensorer anvendes til at indsamle og udveksle radarbilleder og data med øvrige enheder i operationen og relevante partnere. Fregatten vil derudover kunne deltage i ledsagelses- og eskorte-sejladser for civil skibstrafik i operationsområdet. Opgaverne for OPG, herunder det danske fregatbidrag, er defensive og vil således ikke omfatte gennemførelse af offensive operationer. Det samme gælder en ny mulig EU-mission.

Bidraget vil have mandat til at anvende magt til at imødegå trusler mod den frie sejlads. De danske bidrag vil herunder have mandat til magtanvendelse i selvforsvar og til at forsvare civile skibe og enheder i OPG samt øvrige enheder, der er indsat i området, eksempelvis i rammen af EMASoH og EU's Operation ATALANTA eller under nationalt mandat.

Operationsområdet for det danske bidrag vil omfatte Det Røde Hav, Bab al-Mandab-strædet, Adenbugten og tilstødende områder, herunder relevante stabsfaciliteter i området. Som del af CMF kan det danske bidrag også operere i Det Arabiske Hav og Den Persiske Golf, hvor CMF har hovedkvarter.

Cyberkapaciteter vil kunne indgå i den danske militære indsats inden for rammerne af dette beslutningsforslag. Kapaciteten vil kunne indsættes selvstændigt eller som en del af de øvrige danske militære indsatser og kan indsættes fra vedtagelse af beslutningsforslaget og indtil seks måneder efter hjemtagelse af fregatbidraget.

III. De danske militære bidrag vil være under taktisk kommando af Task Force 153 eller alternativt den mulige EU-ledede sømilitære mission. Den danske forsvarschef bevarer fuld kommando i hele perioden.

Cyberkapaciteterne vil udelukkende være underlagt dansk kommando- og instruktionsbeføjelse.

IV. Det kan ikke udelukkes, at der vil kunne forekomme dansk frihedsberøvelse af personer. En tværministeriel task force vil håndtere særlige situationer med frihedsberøvede personer, hvis behovet skulle opstå.

V. De danske bidrag vil være undergivet folkeretten, herunder FN's havretskonvention, samt i relevant omfang den humanitære folkeret. FN's havretskonvention indeholder bl.a. regler om fri sejlads.

VI. Ifølge Forsvarets Efterretningstjenestes (FE) vurdering har den iransk-støttede Houthi-bevægelse i Yemen udviklet sig fra en lokal oprørsbevægelse til en politisk og militært stærk, semi-statslig aktør. Bevægelsen råder over avancerede anti-skibsvåben, herunder ballistiske missiler, krydsermissiler og angrebsdroner. Derudover råder houthierne over hurtiggående både, herunder fjernstyrede eksplosivfartøjer og søminer. Houthierne vil sandsynligvis opretholde angrebene mod skibsfarten omkring Yemen, så længe krigen i Gaza fortsætter med den nuværende intensitet.

Trusselsniveauer

FE vurderer, at den militære trussel mod en dansk fregat, herunder en skibsbaseret helikopter, er LAV i den nordlige del af Det Røde Hav stigende til HØJ i den sydlige af Det Røde Hav ud for Yemen og i Bab al-Mandeb-strædet. FE vurderer endvidere, at den militære trussel mod en dansk fregat i den vestlige del af Adenbugten er MIDDEL, mens truslen fra spionage mod en dansk fregat er HØJ.

VII. Da de danske militære bidrag vil indgå i indsatser, hvor der kan blive tale om anvendelse af militære magtmidler, forelægges sagen for Folketinget under henvisning til grundlovens § 19, stk. 2, med anmodning om, at Folketinget giver sit samtykke til indsættelse af de danske bidrag som beskrevet ovenfor.

VIII. Regeringen vil løbende vurdere det danske bidrags sammensætning med henblik på at sikre en effektiv opgaveløsning. Såfremt det skulle vise sig hensigtsmæssigt at genudsende, væsentligt justere eller væsentligt forlænge bidraget, eller såfremt der skulle ske en væsentlig ændring i opgavernes karakter, operationsområde eller operationsramme, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn eller på ny forelægge sagen for Folketinget.

IX. Forsvaret estimerer, at de samlede merudgifter til indsættelse af de militære bidrag, inklusive et ekstra stabsbidrag, andrager ca. 50 mio. kr. De samlede meromkostninger er dog forbundet med usikkerhed, og vil blandt andet kunne ændres væsentligt ved en ændring af operationsmønstre. Meromkostningerne forbundet med udsendelserne afholdes ved Forsvarsministeriets reserve til internationale operationer.